

La bella dona

Titina i Geneta

Sion Umbert Sureda
Pere Adrover Forteza

1. Cap a on el cor s'encamina, el peu hi camina.

“1.Nen

Els ulls de la mare semblaven més morts que els d'en Joan. Premia amb la mà esquerra el genoll del seu fill i amb l'altra es netejava les dents tot rascant-se amb les ungles fins als buits coberts de geniva negrosa. Feia tres hores que estava així. De tant en tant xuclava la saliva sanguinolenta i reprenia la tasca amb una persistència encara més viva. Ma germana dansava amunt i avall canviant l'aigua de la gibrella per una de més fresca i s'encarregava, mentre donava el pit a la nena, de posar draps humits al cap del moribund, a qui el deliri de la febre semblava no abandonar. Jo no sabia ben bé on posar-me. A voltes entrava dins la cambra i l'observava una estona. Després sortia a fora i mossegava tabac amb el pare mentre el seu silenci sota l'ombra em feia patir més l'espera. I llavors com un traïdor fugia a passejar per la vora del rierol que regava l'hort i observava com els meus germans, d'homes com eren, fins en moments com aquells treballaven la terra...”

—Toni, deixa de llegir i a dinar! —M'interromp la meva dona, na Francisqueta.

—Ja venc! —Contest immediatament.— Comença a fer es plats.

Tanc el llibre i el deix damunt la tauleta, davall l'ombra de la bougainvillea. Arribo a la sala d'estar per llevar-me les espadnyes i entro a la cuina, m'esperava un plat d'arròs brut, el meu plat preferit.

—Ja estàs preparat per avui capvespre? —Em demana ella.

—No, avui tenc un mal pressentiment.

—Però si sempre t'ha agradat fer sa Marxa a Lluc a peu. És un dia especial per a tu.

—Ja ho se, estimada. Però me dona sa sensació de que serà sa darrera vegada que la faci.

Explic la meva preocupació.

—Va! No diguis aquestes coses! —Exclama na Francisca.

En haver acabat de dinar, em jec al sofà per descansar una estona i tranquilitzar-me; davant del televisor observant, amb gran detall, les notícies del dia. Com sempre, na Francisca s'asseu al meu costat i em dona una besada a la galta. Avui és el dia: hi miraré amb el meu germà, en Xesc, i el batlle del poble, en Guillem Cifre. Fa quaranta-un anys que la faig des de Sóller, el meu poble.

Aquest any és diferent dels altres, sent que passarà qualche cosa escabrosa.

El campanar de l'església de Sant Bartomeu toca la una del dematí, és hora de partir. M'he reunit amb el meu germà i en Guillem per començar la marxa, com cada any. Enguany s'ha decidit, perquè la carretera està tallada, que l'itinerari de la marxa canviarà i passarem pel Salt de la Bella Dona.

—Mirau! Això és Fornalutx. —Diu en Guillem.— Queda menys per arribar.

—Ja ho sabem, no importa que mos ho diguis! —Contesta amb un to elevat, en Xesc.

—Bé, ja està, deixa-ho fer. —Faig un intent de calmar-lo.

Arribam al Salt de la Bella Dona, famós per la seva tràgica llegenda: un dia, una parella observaven la maravillosa Tramuntana des d'aquest punt, quan de sobte l'home empeny a la seva enemorada i companya de vida pel precipici; després d'això, ell se'n

penedeix i decideix anar a resar a la Mare de Déu de Lluc i es sorprèn al veure que la seva dona és present davant la Verge.

Decidesc precipitar-me a observar les maravolloses vistes de l'alba. Veig la Lluna per darrera vegada, el terra s'acosta a mi i el món gira damunt del meu cap. Ara ja no hi soc, som invisible; el meu pressentiment s'ha fet realitat: he arribat a l'altre món.

En Xesc i en Guillem miren pel precipici i em veuen estès a terra amb una gran taca de sang al voltant del meu cadàver. No saben que han de fer. Des d'aquell precís moment la meva tragèdia es fa famosa, tota una onada de medis xerren de mi.

Un assassinat o un accident? Què ha passat exactament?

Com que ara no faig vida "normal", us puc contar la meva existència:

2 de Gener de 1950, un nen arriba a aquest món; aquí comença el meu camí. Després d'una infància innocent i tranquil·la, arriba la llibertat i és hora de marxar al Servei Militar. Nou mesos després torn a Sóller, però els meus pares sofreixen un terrible accident i deixen buida la meva llar. L'alegria torna a la meva vida l'estiu del 1981, quan conec l'amor de la meva vida: na Francisca. Ella ens dona forces per seguir endavant, al meu germà i a mi; que ens varem fer més inseparables a rel de la tragèdia. Set anys més tard ens casam en una humil cerimònia, que tots disfrutam; des de llavors, aquests anys es fan més bons de dur. Entre alegries i festes, passen moltes coses, una d'elles: conec al futur batlle de Sóller, un gran amic meu.

Fa cinquanta anys vaig obrir l'empresa constructora del poble, juntament amb el meu germà. Hem anat construint cases per quasi tothom, ens hem fet un lloc a la societat. Durant els millors anys que hem passat per l'èxit que generava l'empresa, varem descobrir una gran passió: la Marxa Lluc a peu. Ens encanatava fer-la, i no ens perdiem cap edició.

Els norantes varen transcórrer amb normalitat, sense cap canvi ni desgràcia. Arribam al 2002, l'any en que abandonam la pesseta i rebem l'euro: la nova moneda de l'Estat Espanyol. El poble no està content i la gent es manifesta de manera entusiasta, inclús n'hi ha que no respecten als altres; es cremen les oficines centrals per accident, amb documents importants de la nostra empresa. És un cop dur per jo i en Xesc, nosaltres que havíem fet créixer aquest negoci de picapedrers, ara tot està destrossat i no hi ha res a fer.

Aquest gran incident provoca que el poble caigui en una gran crisi, tant social com econòmica. Per afegir llenya al foc, les eleccions arriben i l'Ajuntament canvia el seu govern. En Guillem passa a ser el nou batlle de Sóller, i aconsegueix tornar el poble al seu esplendor. Tant estimat és per la ciutadania que el seu govern trascendeix fins a l'actualitat.

Finalment, després d'una vida dedicada a la meva empresa, decidesc jubilar-me per passar més temps amb la meva dona, la qual va escollir el camí de l'investigació policíaca. Ella

dedicarà els darrers anys de la seva vida a que la meua mort es faci justícia i donar a conèixer la vertadera història.

2. Una mentida és com una bolla de neu, com més roda, més s'engrandeix.

Allà el va trobar, dins el segon calaix de la tauleta de nit. Tot cobrava sentit i es començaven a ordenar les peces del puzzle. Na Francisca tenia totes les eines i forces per descobrir-ho, però no sabia per on començar. L'única pista que va trobar, va ser un passaport suís (que era de Hans Huber) del que, en aquell moment, no coneixia més que el seu nom, i un grapat de francs suïssos dins una caixa fort que ella, fins llavors, en desconeixia l'existència. Tot apuntava al mateix lloc, Zermatt, el lloc de naixement d'aquell home misteriós.

Com vaig dir, la meva dona era detectiu, ara ja estava jubilada però aquell misteri va donar-li el seu darrer quefer, el del seu Toni.

No li quedava més remei que viatjar-hi. Va agafar el primer vol de l'endemà. Aquell trajecte va resultar ser inspirador i, durant el vol, una primera hipòtesis es va instal·lar al seu cap: un cosí que residia allà, del qual no en sabia res, i ja esteia enterrat perquè havia mort feia 44 anys (o alomillor no), podria haver assassinat al seu home. Des de la finestra de l'hotel, un llençol blanc cobria els gèlids carrers del poble, que descansava als peus del Matterhorn. Va dedicar la resta del dia a observar aquell document vermellós i hi va identificar una direcció: Viktoriastrasse número 4.

Era dia 19 de febrer, na Francisca caminava per Zermatt, observant les fredes petjades dels seus habitants. Va demanar a una dona que passava per allà si li podia ajudar amb la direcció i aquesta li contesta: "Gehen Sie geradeaus und die nächste Straße rechts. Denken Sie daran, dass dort zwei Diebe lebten, die jetzt tot sind". Finalment, i amb aquelles senyes, va arribar a aquella casa; no s'ho va pensar dues vegades, va tocar la porta i una dona la va obrir; era Elisabeth Keller, i vivia allà amb la seva filla, na Liah.

—Què t'ha duit per aquí? —demana ella intrigada, en Alemany.

—Som de Mallorca i voldria saber si aquest home vivia aquí. —mostrant-li el passaport.

Aquella dona es va posar a plorar desesperadament en veure la foto, no podia contenir-se.

—Aquest és el pare de la meva filla, un client desagraït que em va deixar embarassada, i després es va suïcidar, juntament amb el seu germà, a cause d'un crim.

—Creu que em podria dir alguna cosa més d'ell?

—Qui és vostè? I per què em demana tantes coses? —reclama Elisabeth.

—Em dic Francisca Melis Sureda i estic investigant la mort del meu marit, en Toni Nicolau Femenies. Crec que aquest home era el seu cosí, tenia el passaport a casa meva i podria ser l'assassí del meu home; i si el passaport diu la veritat, ell també està mort. —s'explicà de manera detallada.

La dona misteriosa, que jo ja coneixia, li va fer una descripció física d'en Hans. Es pareixia curiosament amb l'home del qual es va enamorar perdudament durant aquell estiu màgic (que vaig ser jo), amb un bon parell d'anys menys, és clar.

Va arribar esgotada a la seva habitació i estranyament havia deixat la finestra oberta i va veure, que amb el vent, li havia caigut un paperet del passaport; allà es recollia tota la informació que ella necessitava...; però aquella nit, no ho va poder-ho examinar...estava

esgotada i no va poder aguantar més; es va quedar estesa plàcidament al llit de roure i llençols de cotó.

Havien passat dos dies i no trobava res més; estava a punt de tornar a casa seva, quan va enrecordar-se d'aquell petit document; aquell paperet misteriós contenia alguna cosa escrita al darrera: Va resultar ser una empremta d'un dit feta amb tinta. Immediatament va agafar l'abric de plomes i després d'orientar-se amb el mapa, es va dirigir a la comissaria més propera. Li costà molt convèncer als comissaris, però finalment (gràcies a que duia la seva identificació de detectiu) els policies van insertar l'empremta dins la màquina, que, després d'una intensa i eterna espera, d'uns 15 o 20 minuts, la imatge del seu amant rejuenit va aparèixer a la pantalla d'aquell ordinador, que semblava de l'any de la picor. Ja no quedava res... el comissari va confirmar que aquell home era un criminal, presumptament estava mort, però no havien trobat el cadàver.

Es va despertar amb sirenes dins el cap, no eren de fantasia, sinó d'una ambulància del país transalpi. La infermera, que just havia acabat de conèixer, li va explicar la situació: després de que el comissari Meyer li comunicés aquella pista (que vosaltres no sabreu fins d'aquí una estona), va caure com un mort, però només estava inconscient. Després de dues hores en observació, va tornar a visitar a Elisabeth. Aquest cop, li va poder contar la inesperada veritat.

Hi havia molts de caps sense fermar, va decidir quedar amb el comissari, perquè sabia que ell també amagava algun secret que no volia que se sapigués.

Això va dir: "Miri vostè, aquest home, del que vam esbrinar la identitat, va dur aquest poble a la ruïna, juntament amb el seu germà, el cap de l'operació. El 4 d'Abril de 1979, les alarmes de tot el país sonaren per un gran robatori que s'havia comès. Els helicòpters cobriren la ciutat cercant a dos individus que, per les primeres hipòtesis, havien penetrat en les entranyes del Banc Nacional que contenien les reserves d'or de tot el país. Eren dos, Hans i Thomas, dos germans fills del gran empresari Huber, un gran heroi del nostre poble. La meva suposició és que no poden estar vius ja que en veure's acorralats pels cossos policials, dels que jo en formava part, els dos germans es van agafar de la mà i es van llançar al riu, de gran cabal a causa del desglaç que hi havia en aquell moment."

La meva Francisqueta estava *estorada*, no sabia que dir, després de saber que una part de la meva vida era mentida. Ella va ser enganada per mi, li vaig contar que era mallorquí, cosa que era fàcil de desmentir, a causa de la meva cabellera d'or. Una estranya sensació va recórrer tot el seu cos, no sabia si plorar o seguir les meves falses passes de tirar-me per un pont.

Supòs que ja ho haureu intuït (i crec que ella també), na Liah Keller, o millor dir na Liah Huber és la meva filla. Un vespre, difuminat pels efectes d'una substància estupefacta (encara no sé el que), vaig caure en la temptació d'anar al prostíbul local i vaig pagar per una experiència novedosa que no va ser gaire segura. Allà va ser, allà vaig concebre a la meva filla.

3. L'amor és fort com la mort; la gelosia és cruel com la tomba.

Ja és primavera, la neu és fosa i dona vida als rierols que baixen de les muntanyes carregats d'aigua fresca; les flors llueixen i el sol comença a ser el protagonista. Han passat tres mesos, 17 dies i 8 hores des que na Francisca arribà a Suïssa: ella ha investigat per reviure i recrear els fets que passaren 29 anys enrere i ha trobat el pont per on aquests dos germans il·lusionats botaren, Haueten Brücke.

Així, vam viure aquell vespre: havíem estudiat i planejat la nostra nit màgica, aquella en que havíem de guanyar l'or més preuat de totes les reserves del continent. El nostre enemic principal era l'estat, ja que aquest país destacava per la seva important seguretat financera. El primer objectiu era deixar a tota la ciutat, tan sols amb la llum de la Lluna perquè uns dels altres punts en contra era l'electricitat, ja que d'aquesta depenia tota la seguretat de la ciutat suïssa. En aquell moment vam decidir actuar.

Havíem d'entrar, i ho vam fer de la millor manera que varem saber: ara que la ciutat dormia en l'obscuritat, vam penetrar a les entranyes de la mina amb tot l'equipatge per sacsejar els camions plens del gazofilaci; vam omplir les nostres bosses i butxaques fins que vam poder, abans de que un espectacle de llums il·luminés tota la cúpula on descansava aquell majestuós edifici que semblava que cercava les pessigolles als niguls com un ou de Fabergé. Després d'un gran tiroteig (on vam deixar a un agent amb la saliva sanguinolenta), vam aconseguir sortir per la porta principal, per a desgràcia nostra, havien vingut més patrulles d'arreu del país: ens vam veure acorralats en aquell pont magnífic que datava del segle XVIII; ens vam mirar cara a cara amb un sentiment d'angoixa i vam decidir, amb la mirada, que no podiem fer res més, a part de botar, si no volíem acabar tancats a la presó.

Record en la memòria, aquell amic que ens va ajudar, en Pedro de Ca'n Bardí. Em vaig enamorar, d'aquella illa mediterrània de la qual ens va parlar durant el trajecte que ens va dur fins a la costa italiana (que també era preciosa), la vàrem deixar enrere fins a amarrar als peus del penyasegat del far des Cap Gros (Sóller). Aquell vespre dormirem al refugi de Muleta, amb aquell nou company que passava amb la barca i quan ens va veure no es va assustar, sinó que va intentar entendre les raons dels nostres actes no molt ben vistos per la societat. Ho va entendre, i va intentar que arribéssim amb les millors condicions possibles que ens podia oferir. Per casualitat, ell tenia una casa per allà.

Va ser un vespre difícil, al costat de l'home que mossegava tabac (tal com el personatge d'aquell llibre que en un futur llegiria, *Terres Mortes*).

La meva dona, a part de ser investigadora jubilada, es caracteritzava per ser una persona incansable i amb gran intriga per conèixer tot el que envoltava el seu entorn. Però, en arribar a Mallorca, el primer que va fer va ser descansar durant un parell de setmanes, ja que les darreres havien estat esgotadores.

En Xesc (o en Thomas Huber) passejava per la vora d'un rierol, mentre pensava amb la seva vida passada al costat del seu germà (que era jo): no sé si començar per quan ell va néixer, un moment emotiu, però a la vegada trist (deixava de ser fill únic, per tenir un germà que duria tot el protagonisme), tenguérem una infància normal i corrent jugant per

les faldes dels Alps. Però l'adolescència va ser una altra història; el meu pare, Finn Huber, un desgraciat, que no ens va donar l'educació que mereixíem a mi i al meu germà, a part de maltractar-nos a nosaltres i a la nostra mare, Elya Schmid, que va morir de ben jove a mans del seu home. Després de deixar-nos sense mare, va marxar sense dir adéu i amb tots els estalvis de la família. Arrel de la mort de *mamà* i la desaparició d'aquell ase, vàrem haver de fer-nos més forts que mai i ens vam farcir de valentia per sobreviure en aquell món on el futur era incert.

Per viure durant aquell temps vam haver de ficar-nos en uns embolics nous, un nou món que no coneixíem, però la necessitat de recuperar els diners que ens va prendre aquell desagraït, ens hi va ficar de cap: les drogues.

Ens movíem pels baixos fons de Suïssa i vam conèixer persones amb les quals tenguérem males relacions. També, vam començar a participar en petits robatoris perquè els nostres ingressos fossin majors. Aquesta mala vida va perdurar per uns quants anys, el temps ens va fer uns dels més importants, dins el món del tràfic de drogues. Com a conseqüència d'això, vam decidir emprendre el darrer i decisiu robatori.

Per vendre l'or, vam contactar amb una persona molt important de la màfia mallorquina. Ens ho va comprar a canvi de dues noves identitat: la de Toni Nicolau Femenies i Xesc Nicolau Femenies (a part d'una gran quantitat de doblers en negre).

Sóller és un paradís. El millor que ens ha pogut passar en moltíssim de temps; hem conegut a molta gent. Vàrem comprar una caseta, que compartirem durant una sèrie d'anys. Quan vaig haver consolidat la meua relació amorosa, en Xesc es va oferir per anar-se'n a viure a un altre lloc. Des de que començà la relació, ell va començar a tractar-me ben diferent en tots els sentits (amb mí no era el mateix), la *mallorquinització* el va afectar, la seva personalitat va donar un gir inesperat (com en una pel·lícula) i no em va fer cap gràcia.

Francisca, Francisqueta, tu ja sospitaves tot allò, però abans retornares a Mallorca per prosequir amb el teu "cas". El primer sospitós va ser el batlle, Guillem Cifre Morey, perquè es pensava que qui ens havia ajudat a Suïssa era a ell i no l'havíem pagat com tocava, per tant em va assassinar a jo i la següent víctima seria en Xesc.

—Seria possible parlar amb el batlle, per favor? —Demanà ella.

—Per part de qui seria? —Es va interessar la seva secretaria.

—De part de Francisca Melis Sureda, vídua de Toni Nicolau.—S'explicà.— Puc passar?

—Per suposat, vols res per beure? —Contestà en Guillem de darrera la porta.— Què passa?

La relació entre el batlle del poble i jo era inseparable. Ens vam fer molt amics en una de les edicions de la Marxa de la part forana a Lluc a peu. Ara, la meua amistat l'havia heretat la meua dona.

—No vull res, gràcies. Volia parlar amb tu sobre el meu home.

—D'acord, passa al meu despatx.

Xerraren durant dues o tres hores (no ho recordo exactament) i no s'esclarí massa cosa; ja posava en dubte que ell fos el meu assassí.

De tornada cap a casa, un bombeta s'iluminà en el seu cap (com en els dibuixos animats). Mai havia corregut d'aquella manera en que es dirigia cap a la casa del meu germà.

—Bon dia Xesc. —Va saludar amablement.—. Tens la tarda lliure?

—Uep, que hi fas tu per aquí? —Es va sorprendre.— Que no eres per Suïssa?

—Si, però ja me n'he cansat dels preus tan alts! —Respongué immediatament.

—Això és cert. Ha anat bé tot? —Va continuar parlant.

—Ha anar tot perfecte! Volia demanar-te un favor.

—Digues, soc tot orelles. —Respongué amb una rialla.

—Et sabia greu anar a canviar les flors al cementiri? Es que no hi he anat d'ençà del meu viatge.

—Per favor, quin favor és aquest! Ara mateix hi vaig. Vols alguna cosa més? S'interessà.

— No, no cal, gràcies.

I es van despedir amb una abraçada. En Xesc era el nou sospitós, això si, no ho tenia gens, però gens clar.

Entre els membres de la nostra família no hi havia secrets; el que hi havia era molta confiança (quasi sempre). Per aquest motiu, cada membre familiar posseïa una copia de les claus de cada casa.

La meva dona va perseguir la seva hipòtesis. Va investigar la casa de dalt a baix, sense deixar cap racó (ja us he dit que si per alguna cosa destaca la meva dona és per la seva persistència). Aleshores, se es topà amb la tauleta de llit del meu germà: sempre l'havia mantinguda allà mateix; , és allà on hi guardava les coses més preuades i era l'únic lloc al qual la família no hi tenia accés. Llavors, va començar la recerca.

La seva cara va tornar pàlida per moments, fins i tot, va haver de seure's al llit per un cop de mareig. Va agafar aquelles fulles i va sortir de l'habitació per anar a cercar un tassó d'aigua i preparar-se, punt per punt, tot el que li havia de dir a en Xesc.

Abans de que ell arribàs, també va mirar a la caixa forta; hi va trobar (no esperava menys) un passaport suís amb el nom de Thomas Huber (clarament el meu germà) i un bon manar de bitllets d'euros i no va poder evitar agafar-ne uns quants cap a dins aquell carretet verd d'anar al mercat (que ella sempre passejava per tot).

En Xesc va tardar més d'una hora a tornar a casa. Durant tota aquesta espera, na Francisqueta llegia i rellegia aquells versos amorosos dels quals no entenia gaire cosa; l'única cosa que va esbrinar d'aquell seguit d'estrofes era que ella era la protagonista. Dues estrofes, es van projectar en la seva ment; jo que la conec molt bé, vaig percebre que aquells versos encenien el seus sentiments:

*Una dona que projecta l'entusiasme com un ocellet,
jo voldria substituir, a pesar de consciència,
entre ametllers i oliveres encantar-la i
fer-li veure que l'amor seria millor amb mi.*

*Paquita estimada, jo no voldria fer-vos mal,
amb el meu sentiment, una llàntia omplir-la.
Ho hauré de fer, perquè l'altre remei seria
perdre de vista a l'home que ocupa el vostre senyal.*

El renou de la clau girant dins el pany van fer reaccionar a na Francisca. Es va dirigir, llamp i tro, cap a la cuina i es va amagar un ganivet a l'elàstic de la falda (sols per protegir-se en cas d'emergència). En Xesc va guaitar per la porta i la figura de la meva dona l'esperava asseguda tranquil·lament a la butaca.

—Pareix mentida, és com si fos Tots Sants. Hi havia una gentada al cementiri, perdona per fer-te esperar. —Va disculpar-se en Xesc (o Thomas).

—No fa res, les notícies m'entretenen molt. —Afirmà.— Hauriem de xerrar d'una cosa important.

—Tu diràs!

—Què em pots dir d'aquest “poema”? Saps el que venc a voler-te dir? —L'interrogà.

—Un segon, vaig a agafar una cervesa. —La cervesa la va agafar, però també una altra cosa.

— No és el que et penses, bé; igual sí. Encara record el dia en que et vam conèixer, des d'aquell moment vaig saber que eres l'amor de la meva vida, però com sempre el meu germà, que en pau descansi, es va posar davant. La gelosia hem va guanyar i durant l'alba en aquella edició de la Marxa de Lluc a peu, vaig empènyer el teu marit per aquell salt mortal, el Salt de la Bella Dona. Tu per mí eres la bella dona, un amor platònic que sempre havia desitjat, no podia contenir la ràbia que havia guardat durant tants d'anys.

Es va aixecar sense dir res al meu germà i es va anar cap a la porta. Quan va agafar la maneta va sentir una punxada que provenia d'una ombra; una immensa bassa de sang va impregnar el parquet i en el seu darrer alè van pronunciar aquestes paraules: “La gelosia mai és bona, mata l'ànima i l'enverina”.

El que va passar el dia de la meva mort només ho saben na Francisca, jo, en Toni i en Xesc; dos ja eren morts i el que quedava no es delataria a ell mateix perquè era l'autor dels fets, en Thomas no tenia el dret a matar-nos però va sentir-ne el deure per protegir-se a ell mateix. El testimoni s'havia perdut, mai es podrà fer justícia.

La gelosia dins un enamorament, és més que un mal, una malaltia.